

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE

A R R E S T

Nr. 91.412 van 6 december 2000

A. 81.071/VI-14.825

In zake : **de gemeente Schaarbeek,**

die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Jean BOURTEMBOURG, advocaat,
Zwitserlandstraat 24
1060 Brussel,

tegen :

het Brussels Hoofdstedelijk Gewest,
vertegenwoordigd door zijn Regering,

dat woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Marc UYTENDAELE, advocaat,
Kapitein Crespelstraat 2-4
1050 Brussel.

DE RAAD VAN STATE, VIe KAMER,

Gezien het op 12 november 1998 ingediende verzoekschrift, waarbij de gemeente Schaarbeek de nietigverklaring vordert van het besluit van 15 juli 1998 van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering houdende vernietiging van het besluit van 18 februari 1998 van haar gemeenteraad, waarbij Bernard GHISLAIN vast benoemd wordt als opsteller;

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag van Mevr. DAGNELIE, eerste auditeur-afdelingshoofd, bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 6 maart 2000, waarbij de neerlegging van het dossier en het verslag ter griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen en gezien de laatste memories;

Gelet op de beschikking van 27 oktober 2000, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 27 november 2000;

Gehoord het verslag van de heer CLOSSET, kamervoorzitter;

Gehoord de opmerkingen van Mr. BOURTEMBOURG, advocaat, die voor de verzoekende partij verschijnt, en van Mr. VAN LAER, loco Mr. UYTENDAELE en Mr. WITMEUR, advocaat, die voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van Mevr. DAGNELIE, eerste auditeur-afdelingshoofd bij de Raad van State;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de gemeenteraad van Schaarbeek, bij besluit van 11 september 1996, Bernard GHISLAIN heeft toegelaten tot de proeftijd als opsteller; dat hij hem bij besluit van 18 februari 1998 vast benoemd heeft; dat

laatstgenoemd besluit op 18 maart 1998 geschorst is door de vice-gouverneur van het arrondissement Brussel-Hoofdstad op de grond dat betrokkene niet geslaagd was voor het mondelinge examen over de elementaire kennis van de tweede taal, voorgeschreven bij artikel 21, § 5, van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966; dat de gemeenteraad bij besluit van 13 mei 1998, dat op 5 juni 1998 bij de gewestregering is ingekomen, zijn besluit van 18 februari 1998 gehandhaafd heeft, hetgeen hij heeft gewettigd "doordat betrokkene een betrekking vervult waarbij hij niet in contact staat met het publiek, zelfs niet occasioneel"; dat de Brusselse Hoofdstedelijke Regering op 15 juli 1998 het bestreden besluit heeft uitgevaardigd dat het gemeenteraadsbesluit van 18 februari 1998 vernietigt; dat dat besluit, dat bij een ter post aangetekende brief van 16 september 1998 aan de verzoekende partij ter kennis is gebracht, gemotiveerd is als volgt :

" (...) Overwegende dat in het besluit staat dat betrokkene geen contact heeft met het publiek;
Overwegende dat het gaat om een vastbenoemd ambtenaar die gemuteerd of overgeplaatst kan worden;
Overwegende dat het gaat om een administratieve graad binnen een overheidsdienst en dat de hoofdtak van die dienst bestaat in openbare dienstverlening;
Overwegende dat de gecoördineerde taalwetten voorschrijven dat de ambtenaar tweetalig is en het gaat om wetten van openbare orde;
Overwegende dat betrokkene vóór zijn benoeming niet voldaan heeft aan het mondelinge examengedeelte over de voldoende kennis van de tweede taal, voorgeschreven bij artikel 21, § 5, van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966;
Overwegende bijgevolg dat de kwestieuze beslissing de wet ... schendt".

Overwegende dat de verzoekende gemeente het afschrift van het besluit van 14 oktober 1998 van haar gemeenteraad heeft overgelegd, waarbij haar college van burgemeester en schepenen gemachtigd wordt het onderhavige beroep in te stellen; dat de verwerende partij derhalve ten onrechte de ontvankelijkheid van het beroep betwist op de grond dat niet bewezen is dat de gemeenteraad de genoemde machtiging heeft verleend;

Overwegende dat een middel, het eerste van het beroep, ontleend is aan "schending van artikel 21, § 5, van de gecoördineerde wetten van 18 juli 1966 op het gebruik van de talen in bestuurszaken, aan schending van het beginsel van behoorlijk bestuur en van het beginsel dat aan de toedracht van de zaak een volledig en specifiek onderzoek moet worden gewijd, aan kennelijke dwaling omtrent de beoordeling, aan gebrekkige motivering, aan schending van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, aan schending van artikel 9, § 1, van het koninklijk besluit van 30 november 1966 tot vaststelling van de voorwaarden voor het uitreiken van de bewijzen omtrent de taalkennis voorgeschreven bij artikel 53 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken en aan machtsoverschrijding"; dat de verzoekende partij in een eerste onderdeel van het middel uiteenzet dat de benoemende overheid weliswaar in concreto moet beoordelen of de titularis van het ambt dat wordt toegewezen omgang heeft met het publiek, en zulks in ieder geval onder het toezicht van de toezichthoudende overheid, maar dat laatstgenoemde dat toezicht moet uitoefenen in het kader van een volledig en specifiek onderzoek van het betrokken geval; dat het vernietigingsbesluit volgens haar bijgevolg niet rechtens gemotiveerd is, aangezien daarin louter wordt aangevoerd, zonder rekening te houden met de toegekende graad of met de concrete invulling van het ambt, dat de ambtenaar verplicht moet slagen voor een taalexamen omdat hij deel uitmaakt van een bestuur dat ten dienste staat van het publiek en hij overgeplaatst of gemuteerd kan worden; dat ze aanvoert dat de bestreden handeling in casu, doordat daarin iedere administratieve functie, die per definitie uitgeoefend wordt ten dienste van het publiek, gelijkgesteld wordt met het begrip "ambt, waarvan de titularis omgang heeft met het publiek" de in het middel genoemde bepalingen schendt; dat ze in haar processtukken er onder meer nadrukkelijk op wijst dat het bestreden besluit onmogelijk rechtens gemotiveerd kon worden door de enkele en louter hypothetische overweging dat betrokkene in de toekomst gemuteerd of overgeplaatst kan worden naar een functie waarbij hij contact zou hebben met het publiek;

Overwegende dat de verwerende partij antwoordt dat de verplichting de tweede landstaal te kennen verband houdt met de aard van het

uitgeoefende ambt, waarbij toevallig of occasioneel contact voldoende is opdat die verplichting van toepassing is; dat verzoekster volgens haar zelf impliciet toegeeft dat zulk een contact mogelijk is; dat ze bovendien aanvoert dat, wil men artikel 21, §5, van de genoemde gecoördineerde wetten niet uithollen, aangenomen moet worden dat deze bepaling en dus het tweetaligheidsvereiste dat ze oplegt van toepassing is op iedere benoeming van een ambtenaar die als gevolg van die benoeming mogelijk, na een mutatie of een overplaatsing, in contact moet treden met het publiek; dat ze verklaart dat die concrete mogelijkheid de grond vormt van de omstreden vernietiging; dat ze voorts stelt dat dat des te meer geldt daar krachtens artikel 21, § 5, niet vereist is dat het ambt sowieso occasionele contacten met zich meebrengt, aangezien de Raad van State de mening toegedaan is dat toevallige contacten voldoende zijn en het begrip "contact met het publiek" begrepen moet worden "in ruime zin, met inbegrip van velerlei taken die niet noodzakelijk enkel verband houden met de uitoefening van de beroepsfunctie in enge zin"; dat ze in haar laatste memorie nog opmerkt dat het aan de benoemingsgerechtigde overheid staat om in de motivering van haar besluit nauwkeurig de feitelijke gegevens op te geven waaruit blijkt dat betrokkene in de uitoefening van zijn ambt al dan niet zal omgaan met het publiek, en zulks om de toezichthoudende overheid in staat te stellen haar wettigheidscontrole concreet en daadwerkelijk uit te oefenen; dat ze erop wijst dat noch in het gemeenteraadsbesluit van 18 februari 1998, en zeker niet in dat van 13 mei 1998 waarbij het eerste gehandhaafd en gewettigd wordt, zulke feitelijke gegevens worden bijgebracht; dat daarin slechts een holle frase staat luidens welke de betrokkene een ambt vervult waarbij hij geen contact heeft met het publiek, ook niet af en toe; dat volgens haar de toezichthoudende overheid aldus haar toezichtsbevoegdheid niet concreet heeft kunnen uitoefenen en haar niet verweten kan worden dat ze dat niet heeft kunnen doen; dat ze daaruit besluit dat de regering rechtmatig heeft kunnen stellen dat niet was aangetoond dat artikel 21, §§ 2 en 5, van de gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken in acht was genomen;

Overwegende dat in het bestreden besluit tegen het gemeenteraadsbesluit van 18 februari 1998 wordt ingebracht dat daarmee de wet, in

casu artikel 21, § 5, van de gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken wordt geschonden;

Overwegende dat het genoemde artikel 21, § 5, het volgende bepaalt :

" Onverminderd voorgaande bepalingen kan niemand benoemd of bevorderd worden tot een ambt of betrekking, waarvan de titularis omgang heeft met het publiek, indien hij er niet mondeling van laat blijken door een aanvullend examengedeelte of door een bijzonder examen, dat hij een aan de aard van de waar te nemen functie aangepaste voldoende of elementaire kennis bezit van de tweede taal";

Overwegende dat deze bepaling niet ambtshalve tweetaligheid oplegt aan iedere ambtenaar van een plaatselijke dienst van Brussel-Hoofdstad; dat de benoemende overheid op het tijdstip waarop een benoeming wordt gedaan of een bevordering wordt toegekend dient te beoordelen of, rekening houdend met concrete gegevens die eigen zijn aan het ambt, de bekleder van dat ambt al dan niet zal moeten omgaan met het publiek, en zulks onder het - op gelijke wijze uitgeoefende - toezicht van de toezichthoudende overheid; dat die overheden bij de beoordeling die ze moeten maken niet mogen vooruitlopen op de loopbaanperspectieven van een ambtenaar, aangezien de regelmatigheid van de eventuele beslissingen tot bevordering, overheveling, mutatie of andere die later ten aanzien van de betrokkene genomen kunnen worden, alleen beoordeeld kunnen worden op het tijdstip dat die beslissingen daadwerkelijk genomen worden, waarbij niets de betrokken ambtenaar trouwens belet ondertussen het bewijs te leveren van de vereiste taalkennis;

Overwegende dat het bestreden besluit in het onderhavige geval niet de bewering aanvecht in het gemeenteraadsbesluit van 13 mei 1998 dat "betrokkene een betrekking vervult waarbij hij niet in contact staat met het publiek, zelfs niet occasioneel"; dat er immers louter, in algemene bewoordingen, in gesteld wordt dat het gaat om "een vastbenoemd ambtenaar(.) die gemuteerd of overgeplaatst kan worden(.) (naar) een administratieve graad binnen een overheidsdienst waarvan de taak bestaat in openbare dienstverlening", dat "de gecoördineerde taalwetten voorschrijven dat een ambtenaar tweetalig is" en die

wetten "van openbare orde zijn"; dat die overwegingen aantonen dat de toezichthoudende overheid in het onderhavige geval geenszins concreet is nagegaan of het ambt van betrokkene van die aard was dat hij, al was het occasioneel, zou omgaan met het publiek;

Overwegende dat de Regering, indien ze van oordeel was dat de door de genoemde gemeenteraad verstrekte uitleg onvoldoende was opdat zij haar toezicht kon uitoefenen, ze bij de gemeente de stukken en alle andere beoordelingsgegevens had moeten opvragen die ze nodig achtte om een beslissing te kunnen nemen; dat de toezichthoudende overheid immers, bij de uitoefening van haar toezichtsbevoegdheid niet verplicht is alleen rekening te houden met de motivering van de gemeenteraadsbesluiten; dat ze haar toezicht mag en moet uitoefenen aan de hand van een volledig en grondig onderzoek van de dossiers, en ze daartoe om de vereiste verduidelijkingen mag en moet vragen;

Overwegende dat het eerste onderdeel van het middel gegrond is; dat er geen grond is om het tweede onderdeel ervan of het tweede middel van het beroep te onderzoeken,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Het besluit van 15 juli 1998 van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering houdende vernietiging van het besluit van 18 februari 1998 van de gemeenteraad van Schaarbeek, waarbij Bernard GHISLAIN vast benoemd wordt als opsteller, wordt vernietigd.

Artikel 2.

Dit arrest zal op dezelfde wijze als het vernietigde besluit worden bekendgemaakt.

Artikel 3.

De kosten, bepaald op 7.000 frank, komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de VIe kamer, op zes december tweeduizend door :

de HH.	CLOSSET,	kamervoorzitter,
	HANSE,	staatsraad,
	LEWALLE,	staatsraad,
	HARMEL,	griffier.

De Griffier,

De Voorzitter,

P. HARMEL.

Ch.-L. CLOSSET.

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.